

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2025 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 21

Улаанбаатар хот

□ “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам”-ыг батлах тухай □

Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.10 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, олон нийтэд мэдээлэхийг Ажлын албанд даалгасугай.

1518000136

МОНГОЛ УЛС
САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ
ТОГТООЛ

2025 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 71

Улаанбаатар хот

“Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны
журам”-ыг батлах тухай

Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.10 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, олон нийтэд мэдээлэхийг Ажлын албанд даалгасугай.

ДАРГА

Т.ЖАМБААЖАМЦ

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Банк бус санхүүгийн байгууллагын зээлийн үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим, тавигдах нөхцөл, шаардлагыг тодорхойлох, дэвшилтэт технологи ашиглан цахимаар зээлийн үйлчилгээ үзүүлэхэд тавигдах шаардлага, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих, зохицуулахтай холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч (цаашид “ББСБ” гэх) нь энэхүү журам болон холбогдох бусад хууль, тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актыг дагаж мөрдөнө.

Хоёр. Зээлийн үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим

2.1.ББСБ нь дараах зарчмыг баримтална:

2.1.1.зээлийн бүтээгдэхүүн, зориулалт, жилийн хүүгийн хэмжээ, хугацаа болон бусад нөхцөлийг нийтэд ил тод мэдээлдэг байх;

2.1.2.зээлдэгчид зээлийн бүтээгдэхүүн, хүү, шимтгэл хүлээх эрх, үүргийг танилцуулдаг байх;

2.1.3.мэргэжлийн ёс зүйтэй байх;

2.1.4.харилцагчийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангаж ажилладаг байх;

2.1.5.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлж ажилладаг байх;

2.1.6.Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын эрсдэлийн бодлогыг баримталдаг байх;

Гурав. Зээлийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага

3.1.ББСБ нь зээлийн хүү бодох, барьцаа хөрөнгийг үнэлэхдээ эрх бүхий байгууллагаас баталсан журам, заавар, аргачлалыг мөрдлөг болгож ажиллана.

3.2.ББСБ нь зээлийн үйл ажиллагааны ерөнхий нөхцөл болон дараах зүйлийг тусгасан баримт бичгийг баталж, мөрдүүлнэ:

3.2.1.зээл судлах, шийдвэрлэх, олгох, хянах үйл ажиллагаа;

3.2.2.зээлийн бүтээгдэхүүнтэй уялдуулсан хүү, шимтгэл, хураамж, хугацааны нөхцөл;

3.2.3.зээлийн эрсдэлийг удирдах, зээлийн эргэн төлөлтөд тавих хяналт, хариуцлага;

3.2.4.зээлийн барьцаа хөрөнгөнд тавигдах шаардлага, үнэлгээ, хүлээн авах, хадгалах, хүлээлгэн өгөх, бүртгэлээс хасах зэрэг зохицуулалт;

3.2.5.харилцагчийн нууцлал, аюулгүй байдал;

3.2.6.бусад шаардлагатай зохицуулалт.

3.3.ББСБ нь зээлийн гэрээг зээлдэгчтэй бичгээр эсхүл техникийн хэрэгсэл, программ хангамж, нууцлалын шаардлага хангасан нууц үг, нууц код, тоон гарын үсэг зэргийг ашиглан цахимаар байгуулж болно.

3.4.ББСБ болон зээлдэгч харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр зээлийн гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

3.5.ББСБ нь зээлийг гэрээний үндсэн дээр тодорхой зориулалт, хугацаа, эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр хүүтэй болон хүүгүй олгож болно.

3.6.ББСБ нь зээлийн гэрээгээр зээлийг хүүтэй олгох тохиолдолд зээлийн хүүг ашигласан хугацаагаар тооцно.

3.7.Зээлдүүлэгч нь зээлдэгчийн дараах хүчин зүйлсийг харгалзан үзнэ:

3.7.1.санхүүгийн эх үүсвэр;

3.7.2.гэрээгээр хүлээсэн зээл, төлбөр;

3.7.3.зээл эргэн төлөх чадвар.

3.8.Зээлдэгчид зээл олгох болон зээлд өөрчлөлт орох бүр зээлийн мэдээллийг зээлийн мэдээллийн санд тогтмол нийлүүлнэ.

3.9.Хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцаат зээлийн барьцааны мэдэгдлийн бүртгэл, нэмэлт өөрчлөлтийг цахим мэдээллийн санд тухай бүр бүртгүүлж баталгаажуулна.

3.10.ББСБ нь зээлдэгчид дараах шаардлагыг тавихгүй:

3.10.1.зээл төлүүлэх зорилгоор зээлдэгчид аливаа хэлбэрээр хууль бус дарамт шахалт үзүүлэх;

3.10.2.зээлдэгчээр зээлийн хүүг урьдчилан төлүүлэх;

3.10.3.зээлийн хүүг шимтгэл, төлбөр хэлбэрээр тооцох;

3.10.4.зээлдэгчээс гэрээнд тусгаагүй шимтгэл, хураамж төлөхийг шаардах;

3.10.5.зээлдэгчээс зээл олгохтой холбоотойгоос бусад баримт бичиг, мэдээлэл шаардах;

3.10.6.зээлдэгчид хуурамч ташаа мэдээлэл өгөх, төөрөгдүүлэх;

3.10.7.зээлдэгчийн барьцаа хөрөнгийг барьцаа хөрөнгөөс чөлөөлөхгүй байх;

3.10.8.Хороонд мэдээлээгүй финтек зээлийн бүтээгдэхүүн гаргах;

3.10.9.зээлдэгчийн мэдээллийг хууль бусаар ашиглах, бусдад дамжуулах, хуульд зааснаас бусад тохиолдолд задруулах.

3.11.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор шаардсан мэдээллийг гаргаж өгөхөөс татгалзсан этгээдэд зээлийн үйлчилгээ үзүүлэхээс татгалзана.

3.12.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.7-д заасны дагуу зээлийн үйл ажиллагаатай холбоотой үйлчилгээний шимтгэл, хураамжийг үндэслэлгүйгээр өндөр тогтоосон тохиолдолд Хорооноос бууруулах саналыг албан бичгээр мэдэгдэнэ.

3.13.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч энэ журмын 3.13-т заасан саналыг хүлээн авснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор үйлчилгээний хураамж шимтгэлийн хэмжээг бууруулсан талаарх саналыг буцаан мэдэгдээгүй тохиолдолд Хороо шийдвэрийг хүчингүй болгоно.

3.14.Банк бус санхүүгийн байгууллагаас олгох хэрэглээний зээлд өр, орлогын харьцааг тооцохдоо Монголбанкнаас баталсан “Өр, орлогын харьцаа тооцох аргачлал”-ыг мөрдөх ба дараах өр, орлогын болон зээл, үнэлгээний зохистой харьцааг хангасан байна:

3.14.1.хэрэглээний зээлийн бүтээгдэхүүнд тооцох өр, орлогын харьцаа 60 хувиас хэтрэхгүй;

/Энэ хэсэгт Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдрийн 77 дугаар тогтоолоор өөрчлөн найруулсан бөгөөд 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдөнө./

3.14.2. суудлын автомашин барьцаалсан болон худалдан авах хэрэглээний зээлийн зээл, үнэлгээний харьцаа 60 хувиас хэтрэхгүй ба үнэлгээг тооцохдоо автомашин худалдах, худалдан авах гэрээний үнийн дүнг үндэслэнэ.

/Энэ хэсэгт Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдрийн 77 дугаар тогтоолоор өөрчлөн найруулсан бөгөөд 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдөнө./

3.15.Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөлөөс баталсан “Тогтвортой хөгжлийн зорилтуудын санхүүжилтийн таксономи”-ийн ангилалд хамаарах банк бус санхүүгийн байгууллагаас олгох ногоон зээлд энэ журмын 3.14 дэх хэсэг хамаарахгүй.

Дөрөв. Финтек зээлийн бүтээгдэхүүнд тавигдах шаардлага

4.1.Банк бус санхүүгийн байгууллага нь дэвшилтэт технологийн шийдэл ашиглан цахим (цаашид “финтек” гэх)-аар зээлийн бүтээгдэхүүнийг зах зээлд гаргахаас Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “Хороо” гэх)-нд ажлын 10 өдрийн өмнө урьдчилан мэдэгдэнэ.

4.2.Финтек зээлийн бүтээгдэхүүний хувьд энэ журмын 3.14.1-д заасан өр, орлогын харьцаа, эргэн төлөгдөх чадварыг тогтоосны үндсэн дээр үйлчилгээ үзүүлэх тохиргоотой байна.

4.3.ББСБ харилцагчийн зээлийн эрхийг тооцоолж финтек зээлийн гэрээ байгуулсан даруй зээлийн шугам хэлбэрээр мэдээллийг энэхүү журмын 3.8-д заасны дагуу Зээлийн мэдээллийн санд мэдээлнэ.

4.4.Банк бус санхүүгийн байгууллагын финтек зээлийн бүтээгдэхүүнд дараах шаардлага тавигдана:

4.4.1.ISO/IEC 27001 стандартыг хангах;

4.4.2.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ нь 5,000,000,000 (таван тэрбум) төгрөгөөс доошгүй байх.

4.5.ББСБ нь үйл ажиллагааны зардлаа бууруулах зорилгоор гуравдагч этгээдийн мэдээллийн технологийн системд холбогдон тухайн программ хангамжид боловсруулагдсан мэдээллийг ашиглан зээл олгох тохиолдолд Хороонд энэ журмын 4.1-т заасны дагуу урьдчилан мэдэгдэнэ. Гуравдагч этгээд нь Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

4.6.ББСБ нь финтек зээлийн бүтээгдэхүүн гаргасантай холбоотойгоор Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.6, 17.1.7-д заасан үүргийг биелүүлж ажиллах ба холбогдох дүгнэлт, зөвлөмж, шаардлагын дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаарх тайлан, мэдээллийг дараа оны 3 дугаар сарын 31-ний өдрийн дотор Хороонд ирүүлнэ.